

Měřinský, Zdeněk

Mezinárodní sympozium Ochrana archeologických památek

Archaeologia historica. 1990, vol. 15, iss. [1], pp. 523-524

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/139906>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

stavovať originál, ale po jeho konzervovaní a prekrytí poskytnúť verejnosti kópiu čo najbližšiu pôvodnému nálezu. Hlavné závery diskusie ako aj návrh na vyhlásenie 5 archeologických lokalít za národné kultúrne pamiatky tvorili jadro správy kolokvia pre Ministerstvo kultúry SSR.

Mimoriadne vydarené podujatie, ktoré prebiehalo v tvorivom pracovnom duchu, ukončila exkurzia po vybraných pamiatkársky upravených lokalitách Ducové-Kostolec (náznaková rekonštrukcia veľkomoravského veľmožského dvorca), Očkov (expozícia kniežacej mohyly z doby bronzovej), Sereď (doterajšie výsledky archeologického výskumu a program prezentácie) a prehliadka novej archeologickej expozície „Klenoty dávnej minulosti“ na Bratislavskom hrade.

TATIANA ŠTEFANOVIČOVÁ

Mezinárodní sympozium Ochrana archeologických památek

Státní ústav památkové péče a ochrany přírody v Praze ve spolupráci se Státním ústavem památkové starostlivosti v Bratislavě uspořádaly ve dnech 10.—13. října 1989 v rámci 13. problémové komise 7. stálé pracovní skupiny socialistických států při ochraně a restaurování kulturních památek a muzejních hodnot mezinárodní sympozium, jehož cílem bylo seznámit účastníky se zabezpečením ochrany archeologických památek a architektury odkryté při vlastních archeologických výzkumech, včetně širší výměny zkušeností zainteresovaných odborníků ze SSSR, Polska a Bulharska. Jednání sympózia bylo zahájeno ředitelem SÚPPOP B. Tykvou dne 10. října ve Valdštejnském paláci v Praze, kde odezněly hlavní referáty. H. Osvaldová shrnula problematiku ochrany archeologických památek v českých zemích a jejich prezentace, V. Popov v Bulharsku, B. Altšuler v SSSR a T. Nawrołski informoval o archeologických a stavebně historických průzkumech v Elblágu východně od Gdaňska (dříve Elbing, Východní Prusko), zničeného za II. světové války.

Hlavním úkolem sympozia bylo praktické seznámení účastníků s různými způsoby uchování, konzervace a prezentace archeologických památek v terénu, a proto spočívalo těžiště celé akce v návštěvách řady lokalit. Již první den odpoledne se konala exkurse na Pražský hrad (basilika sv. Jiří, Starý palác, podzemí pod katedrálou sv. Víta), dále shlédli účastníci zbytky rotundy sv. Jana Křtitele na Jánském vršku na Malé straně a románské přízemí paláce pánů z Kunštátu v Řetězové ulici na Starém Městě pražském. Další den, 11. října, již směřovala exkurse do Tábora, Sezimova Ústí, kde si zúčastnění odborníci prohlédli výzkum zaniklého středověkého předměstí s cihelnami, a přes hrad Rokštejn (okr. Jihlava) skončil denní program v Mikulčicích prohlídkou velkomoravského ústředí, konzervovaných půdorysů kostelů a samotného archeologického výzkumu. 12. října 1989 pokračovala prohlídka velkomoravských lokalit návštěvou Starého Města u Uherského Hradiště včetně zbytků chrámu v Sadech a shlédnutí lapidaria v podzemí velehradské basiliky (celou moravskou část připravili Z. Klanica, Z. Měřínský a L. Galuška), odpoledne pak následoval výklad V. Plaché a J. Hlavicové na Devíně u Bratislavy včetně přednášky o ochraně archeologických památek na Slovensku, kterou po úvodním slově B. Chropovského proslavil V. Hanuliak. Následovala bohatá diskuse.

Závěr jednání sympozia proběhl dne 13. října 1989 v Bratislavě. Po návštěvě pozůstatků římského města Gerulata v nynějších Rusovecích a prohlídce Bratislavského hradu s klenotnicí bylo přijato doporučení zásad ochrany archeologických památek s důrazem kladeným zejména na prezentaci respektující původní materiály a hodnoty, ekonomickou efektivnost provedení i následné údržby, přičemž nesmí být architektonickým řešením a technickými prostředky potlačována vypovídací hodnota archeologických památek a nálezů.

ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ

2. setkání zájemců o dějiny středověkých moravských a slezských hradů, hrádků a tvrzí

Uskutečnilo se dne 26. ledna 1989 v Opavě a zúčastnilo se jej celkem 18 badatelů ze všech zainteresovaných oborů. Tematicky bylo setkání zaměřeno na problematiku hradů 13. století a referáty shrnuly nejnovější poznatky o těchto objektech na jižní Moravě i v rakouském Podolí (M. Plaček), na jihovýchodní Moravě (J. Kohoutek) i o dalších jednotlivých lokalitách, jako je například Svitávka u Boskovic (R. Procházka), Šostýn u Koprivnice na Novojičínsku (E. Grepl) a hrad v Olomouci (V. Dohnal). Zeměpanských hradů 13. století ve Slezsku (Landek, Hradec u Opavy, Cvilín, Edelštejn a Luginsland) se týkalo vystoupení P. Kouřila a M. Wihody, o neznámé fortifikaci ze 14. století v Moravskoslezských Beskydech referoval R. Žáček a P. Kouřil seznámil přítomné s výsledky výzkumu středověkého opevnění Štandl u Frýdku-Místku.

ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ

Archaeologica technica

XI. seminář Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami se konal dne 4. dubna 1989 v brněnském Technickém muzeu. Velká část referátů byla zaměřena na problematiku železářství, sklářství a hornictví, další témata se vyskytla pouze okrajově a někdy se zaměření semináře vymykala. Například M. Ruttkey popsal středověké pece neznámého účelu z Nitry-Pávovských Hájov z 12.—13. století a J. Kaván se zabýval technologií velkomoravských omítek se zaměřením na umělecko-historické otázky techniky fresek 5. kostela v Mikulčicích a jejich rekonstrukce.

Nálezy železných předmětů a strusek z míst zaniklého ženského konventu v Doubravníku u Tišnova vyhodnotili K. Stránský s V. Ustohalem, poznatky o výzkumu skláren na Šumavě od 14. století až do našeho věku shrnul J. Fröhlich, středověkého hornictví se týkal referát J. Waldhausera o průzkumech důlních děl 14.—16. století v revíru Suchý vrch u Kašperských Hor na Šumavě a J. Schwabenicky seznámil přítomné s novými archeologickými výzkumy hornického sídliště na Trep-penhaueru u Frankenbergu v Sasku (NDR). L. Poláček se zabýval tope-

ništěm se 2 kouřovody, prozkoumanými na nádvoří dnešního zámku v Moravských Budějovicích, které lze snad interpretovat jako udírnu ze 16. století, a podobné zařízení nejasného účelu odkryté v areálu lelekovického hradu popsal J. Unger. Další proslovené příspěvky se již týkaly novověkých a v menší míře pravěkých technologických objektů a zařízení.

ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ